

— обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;

— експериментальна перевірка запропонованої системи заходів стосовно відповідності її критеріям оптимальності, тобто досягнення максимально важливих у відповідних умовах результатів вирішення цієї проблем при певних затратах часу і зусиль;

— розроблення методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій).

Основою для наукових досліджень є новітні літературні джерела, публікації визнаних фахівців в Інтернет, практичні матеріали, зібрані студентом під час проходження переддипломної практики.

Джалладова І. А., д-р фіз.-мат. наук, професор
кафедри вищої математики ФІСІТ

ОСВІТА І НАУКА В СУСПІЛЬСТВІ: МЕТА, ПРОТИРІЧЧЯ ТА НЕОБХІДНІСТЬ

З розвитком ринкових відносин, в Україні, як і в багатьох пострадянських державах, відбулася професійна депривація: людина перестала сприймати ту чи ту професію як невідривну від себе. Тому питання навіщо потрібна освіта і мета освіти є актуальним. Ринковий лозунг «Освіта — це послуга» зрозуміло не є причиною, а є наслідком, індикатором освітянської системи.

За даними соціологічного опитування, яке проводилось в Росії на питання:

«Для чого потрібна освіта?» отримали такі відповіді:

— для того, щоб знайти гарну роботу — 74 %;

— для того, щоб стати фахівцем — 45 %;

— для того, щоб зробити кар'єру — 43 %;

— для того, щоб знайти цікаву роботу — 22 %;

— для того, щоб стати культурною людиною — 14 %;

— для того, щоб займатися наукою — 4 %.

В сучасному світі за 10—12 років технології змінюються, об'новлюються, працювати по старому не можливо, треба засвоювати нову технологію.

Зміна професії — зараз це вже не тільки необхідність, це вже закономірність.

Що нам потрібно від освіти?

1. професійні знання? Але й це не безумовно;

2. професійні вміння? Це теж не безперечно: матеріальна база не обновлюється десятками років.

Освіта повинна готувати *до діяльності*. Це *над професійне поняття*. Можна казати: готувати дитину до участі в діяльності людського суспільства.

Мета освіти — надбання навичок діяльності. І тому акцент треба робити на не предметному, а над предметній освіті — узагальненої діяльності, функції. Це не мої думки. Це казав ще Прокл у коментарях до «Початок» Евкліда.

В державі домінантою стало формальне відношення до праці, і як результат талановиті люди нікому не потрібні, вони виявилися в позиції ізгоїв. Це одна з основних причин незадовільного стану економіки.

Неперервна екстенсивна зміна змісту будь-якого предмету веде в НІКУДИ.

Хто зараз може казати, що відбувається в школі, по якій програмі навчаються діти? Що відображають тести? Аналізуючи підручники з математики в пострадянських державах, приходиш до висновку: ніякі два з них не вчать одному й тому ж. Про які єдині вимоги можна говорити у вищих навчальних закладах?

Треба вивчати «базис». А «надбазис», в тому числі, пов'язаний з досягненнями науки, — за бажанням. Складання «базису» — це надзвичайна складна проблема, бо вивчати треба не основи науки, а треба будувати зміст, виходячи із форми, виду діяльності, який учень засвоює на кожному предметному матеріалі. Тільки зацікавленість учнів у предметній навчанні може гарантувати ефективність процесу навчання. Проблема сучасної освіти — не можна зосереджуватись на знанні предмета, а треба пробуджувати бажання вміти працювати, виховувати бажання добре працювати, бути гарним виконавцем, акуратним, дисциплінованим, тим, хто піклується за результат своєї праці і праці всього колективу.

Слід сказати, що шкільний курс математичної освіти заціклюється на рахунках, потім наступає розквіт алгебри, тригонометричних рівнянь. Хоча основне призначення — привити школярам поняття про змінні й довільні величини. Багато говориться про те, що математика повинна слугувати розвитку мислення, а на справі — завдання орієнтовані на перевірку пам'яті школяра. Стан і розвиток комп'ютерних технологій роблять принципово неможливим і абсурдним розміщення понять, інформацій в пам'яті.

Все це треба враховувати в сучасному підході до викладання математики. І, головне, мабуть, треба вже змиритися з тим, що математика — це такий предмет, як інші й існує багато людей, які чудово живуть без математики.

Джалладова І. А., професор
кафедри вищої математики КНЕУ,
Доценко С. І., доцент
кафедри дослідження операцій
КНУ ім. Тараса Шевченка,
Стадник О. І., доцент
кафедри комп'ютерних наук КНУКіМ

З ДОСВІДУ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ У МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІНАХ

Сучасну професійну освіту неможливо уявити без уміння працювати на комп'ютері, що включає використання баз даних, електронних таблиць, редакторів різного призначення, експертних систем і засобів телекомунікацій, а крім того означає також здатність до постановки та вирішення завдань на комп'ютері, використання його як інструмента пізнання, організації пошукової та дослідницької діяльності.

В останні роки в процес математичної освіти все частіше й успішніше впроваджуються системи комп'ютерної математики, такі як MathCad, MatLab, Maple, Mathematica, Statistica та ін. Вони звільняють студента від проведення громіздких, рутинних викладок, однотипних обчислень і дозволяють зосередитися безпосередньо на аналізі модельованого явища, провести його візуалізацію.

У зв'язку з недостатнім рівнем підготовки студентів до вивчення таких розділів загального курсу вищої математики, як інтегральне числення, диференціальні рівняння та ряди, виникають численні труднощі при розборі завдань. У цій ситуації важливу роль може відіграти створення комп'ютерної підтримки цих тем.

Застосування сучасних технологій позитивно впливає на ефективність лекцій та практичних занять в аудиторіях, обладнаних проектором, комп'ютером, підключеним до мережі університету та іншими технічними засобами, в силу потужних засобів наочності, величезного обсягу доступних ресурсів, інтерактивних можливостей комп'ютеризованих засобів навчання. Інноваційні